

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

פסולת מונוליטית, פסולת שעברה טיפול מכוון למיצוק	monolithic waste	
שכבה בלתי רוויה	vadose zone	
יחידת לחץ. ככל שלחומר לחץ אדים נמוך יותר הוא נדיף פחות.	100,000 = 1 בר = 1 אטמ' = 100,000 פסקל	100 ק"ג פסקל
נתרן פר-קרבוני, משמש כמחמצן לקרקע	Sodium Percarbonate	2Na₂CO₃-3H₂O₂
דוגמת ביקורת אוויר סביבתי	Air Blank	AB
מודל לפיזור מזהמים במרחב – המקובל על המשרד להגנת הסביבה		AERMOD
שם כללי לתהליכי חימצון המפרקים מיקרו-מזהמים אורגניים בפאזה נוזלית. אחד מהם שימוש במחמצן + UV ואוזון ליצירה מואצת של רדיקלים חופשיים מסוג OH עם קטליזטורים שונים ועוד	Advanced Oxidation Processes	AOP
חומרים אורגניים הלוגניים	halogenated organic substances	AOX
שיטה פשוטה וזולה לקומפוסט של נפחים גדולים של פסולת אורגנית	Aerated static pile composting	ASP
מונח אירופאי בריטי, רמות-פעולה מעליהן יש צורך ברור לנקוט בפעולות שיקום.	Action Trigger Levels	ATLs
כלי לקידוח בד.כ עם חלל בקצה היכן שיכולה להיקלט דוגמת קרקע אחרונה		auger
נקודת רתיחה	Boiling Point –	B.P
בנזן, טולואן, אתילבנזן, קסילן. 4 מרכיבי דלק המשתייכים לקבוצת מזהמים מסוג VOC	Benzene, Toluene, Ethyl Benzene, Xylene	BETX
רקע בהקשר של דגימת בלאנק = דגימת רקע		BLANK
=תפיחה - היכולת להגדיל נפח של חלקיקים ע"י היווצרות כיסי אוויר גדולים יותר בין החלקיקים.		BULKING

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

צולוז אצטט בוטרט, חומר פלסטי, עמיד לכימיקלים, עמיד UV, עמיד לתנאי מזג אוויר, עמיד למכות פיזיות משמש כחומר ליצירת שרולי דיגום במקדחי קרקע חלולים - לחומרים אנאורגניים	..Cellulose Acetate Butyrate	CAB
הוכן בשריפה בתנור סובב	Kiln-fired	Calcined
קניסטר – מיכל בואקום לדגימות גזים בעברית: מדוכה		CANISTER
קלציום פראוקסיד, משמש כמחמצן לקרקע	calcium peroxide	CaO₂
תוכנית לפעולה מתקנת	Corrective Action Plan	CAP
קיבול קטיונים חילופיים	Cation Exchange Capacity	CEC קק"ח
מספר מושבות שהתפתחו, כתוצאה מחיידק בודד או צבר חיידקים	Colony Forming Unit	CFU
קיבוע על מצע לא מסיס	Fixation on an ins	chemisorption
כלורופורם	Chloroform	CHCl ₃
אמוניום פרכלורט הינו דלק מוצק לטילים		ClO₄⁻
טופס משמורת	Chain of Custody Report	COCR
המזהמים המדאיגים [שבהם רוצים לטפל]	Contaminate of Concerns / Chemical of concern	CoCs
אקוויפר המוגבל מלמעלה ומלמטה ע"י שכבות אטימות. לחץ יכול להיות יותר מאטמוספרי	אקויפר כלוא	Confined aquifer
מודל אתר קונספטואלי	Conceptual site model	CSM
פחמן 4 כלורי = פחמן טטרה כלוריד	Carbon TetraChloride	CTC CCl₄
שיטה לקביעת ריכוזי כלור, פלואור וסולפידיים במערכת יון כרומטוגרף - במעבדה		DIONEX
שיטת קידוח בדחיקה ישירה	Direct Push Technology	DPT

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

פחממני דלק בטווח הסולר, בעלי שרשראות באורך C ₉ – C ₂₅ , של קרוסין, דיזל, דס"ל, המכילים PAHs	Diesel Range Organics – C ₉ -C ₂₅ , middle distillates	DRO
אתילן די ברומיד, משתייך למזהם מסוג VOC מיוצר ע"י מפעל הברום בר"ח	Ethylene Dibromide 1,2-Dibromoethane	EDB
הסוכנות להגנת הסביבה (ארה"ב)	Environmental Protection Agency	EPA
אינדקס רגישות סביבתית	Environmental Sensitivity Index	ESI
חפירה כאן בהקשר של הוצאת חומר מזוהם לטיפול מחוץ למיקום החפירה עצמה		Excavation
אמולסיה של ברזל 0 ערכי + חומרים פעילי שטח + שמן צמחי + ומיצויים צמחיים המשמש לטיפול במזהמים אורגנים	Emulsified Zero-Valent Iron	EZVI
שיטה למעקב אחר פעילות אנזימטית המבוססת על פלורצאין דאצטט	Fluorescein Diacetate	FDA
גלאי לחומרים אורגניים בזרם גז במכשירים מעבדתיים מסוג GC	Flame ionization detector	FID
הזרקת מחמצן בלחץ		Fracturing
שבירה [= סדקים בקרקע]		Fracturing
ספקטרוסקופיית פוֹרְיֶה, שיטה בכימיה אנליטית לזיהוי מולקולות המתבססת על תכונות בליעה שונות של אורכי גל בתחום האינפרא אדום. מאפשרת זיהוי מולקולות שונות והבחנה בין פולימורפים של אותו חומר.	Fourier Transform Infra-Red (FTIR)	FTIR

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

mass spectrometry-גז-נוזל ו- מכשיר אנליטי לזיהוי וכימות ריכוזי חומרים כימיים, המשלבת כרומטוגרפיית גז-נוזל ו- אחד השימושים של GC/MS הוא לניטור גז קרקע .	Gas Chromatography Mass Spectrophotometer	GC/MS
מכ"ם חודר קרקע. ראדר לגילוי תשתיות בתת-הקרקע	Ground Penetrating Radar Ground Probing Radar	GPR
מערכת איכון [= איתור מקום] עולמית	Global Positioning System	GPS
מקטעים [= פרקציות] קלות: פחממני דלק נדיפים בטווח הבנזין באורך C ₄ – C ₁₂ , בטמפרטורת רתיחה כרשום.	Gasoline Range Organics, C ₄ – C ₁₂ , B.P. 60-170° C	GRO
אוקטוגן הוא חומר נפץ מסוג ניטרואמין. משתייך בצורתו הכימיקלית לקבוצת חומר נפץ ממשפחת RDX	Octogen High Melting explosive	HMX
שיטה לסריקת מתכות ויסודות	Inductively Coupled Plasma Spectrophotometer	ICP
תקני המים בישראל	Israel water quality standards	IDWS
תעש	Israel Military Industry	IMI
מדיניות מוצר משולבת	Integrated Product Policy	IPP
מתודולוגיה לביצוע סקרי סיכונים לקרקע ולמים בישראל	Israel Risk Based Corrective Action	IRBCA
חימצון כימי באתר	In-Situ Chemical Oxidation	ISCO
חיזור כימי באתר	In Situ Chemical Reduction	ISCR

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

<u>פירוש בעברית</u>	<u>פירוש באנגלית</u>	<u>ראשי תיבות</u>
הרשות הלאומית להסמכת מעבדות	Israel Laboratory Accreditation Authority	ISRAC
רשות המים	Israel Water Authority	IWA
תשטפיות – הקיבולת של פסולת לתשטיף. הרחקה של מרכיבים מסיסים מפסולת ע"י מגע עם נוזל, כגון גשם, מי תהום ועוד. הנוזל (leachant) ששוטף את המרכיבים המזהמים נקרא תשטיף leachate. תשטיף - מים שזרמו דרך פסולת ולכן מיכלים מומסים (חומרי זיהום) רבים.		Leaching / leachability
איבוד ביבוש. בדיקת % לחות [או % חומר יבש] בד.כ.ב: 105 מ"צ	Loss On Dry	LOD
סף ריכוז הבדיקה לחומר	Limit Of Detection	LOD
איבוד בשריפה, בדיקת % החומר האורגני בפסולת בשריפה ב: 550 מ"צ	Loss On Ignition	LOI
גבול המדידה – סף הכימות	Limit Of Quantification	LOQ
ליווי והדרכה צמודים לאורך זמן לאחר תהליך השיקום	Long term stewardship	LTS
בלאנק שיטה	Method Blank	MB
מתקן ממברנות לטיפול בשפכים	Membrane BioReactor	MBR
מערכת ניידת לאנליזה של VOC בתוך קידוחים	Membrane Interface Probe	MIP
המשרד להגנת הסביבה		MoEP
אשפה ביתית	Municipal Solid Waste	MSW

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

מטיל-טרט-בוטיל-אתר. תוסף רך, תחליף לתוסף שהיה מכיל עופרת	Methyl-tert-butyl-ether	MTBE
מסה מולארית גרם למול	Molecular Weight	MW
טיפול באמצעות פיטריות - פרוק ע"י האנזימים המופרשים ליד השורשים		Mycoremediation
סודיום פרסולפט, משמש כחמצן לקרקע	נתרן [= סודיום] פרסולפט	Na₂S₂O₈
נתרן ביסולפיט עם מולקולת מים. חומר שימור לדוגמאות המכילות חומרים בעלי נטיה להתחמצנות באויר.	Sodium bisulfate Mono hydrate	NaHSO₃-H₂O
נוזלים שאינם מתערבבים במים [צפים, או שוקעים ביחס למים]	Non-Aqueous Phase Liquids	NAPLs
מכתב שמבקשים מהמשרד להגנת הסביבה ומורה על כך שטיהור הסביבה הושלם, ואין צורך בעוד פעולות טיהור.	No Further Action/ No Further	NFAL / NFA
דרישת מחמצן טבעית [בקרע]	Natural Oxidant Demand	NOD
דרישת חמצן טבעית = כמות החמצן הנדרשת לחימצון חומר מסוים ע"פ משוואות שיווי משקל.	Natural Oxidant Demand	NOD
אנליזה אופטית לפי פליטת אור, בעיקר למתכות	Optical Emission Spectrometry	OES
תרכובת להחדרת חמצן למטרות זירוז פעילות חיידקים לפרוק חומר אורגני, לא לחמצון כימי.	Oxygen Released Compound	ORC
מקטעים [פרקציות] של תזקיקים כבדים שארתיים, מזוט, שמני סיכה, שמן משומש	Oil Range Organics, With PAHs, C ₂₄ – C ₄₀	ORO
יחידת נפח אמריקאית = 29.57 מ"ל		oz

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

ערכי סף לחומרי הדברה לפי מחוז 9 של ה: EPA [לאורגנו כלוריים ואורגנו זרחתיים]	Preliminary Remediation Goals EPA	PAG
פחמן פוליציקלי ארומטי	Polycyclic aromatic hydrocarbon,	PAH
בלאנק הכנה	Preparation Blank	PB
חומר מבודד מזהם אורגני	polychlorinated biphenyl	PCB
טטרהכלורואתנס = טטרהכלורואתילן וגם השמות האחרים	Tetrachloroethylene = Perchloroethene; Perchloroethylene; Perc = Poly Chlorinated Ethenes	PCE
טרופנילים עתירי כלור - קבוצה של נגזרות כלורין של טרופנילים. דומים בתכונותיהם הכימיות לביפנילים עתירי כלור. בעלי מוליכות נמוכה, עמידות גבוהה לחום ולחומצות ובסיסים, בעלי מסיסות נמוכה ולא דליקים.	Polychlorinated Terphenyls	PCTs
זהו אופק מים תלוי, או שעון, המופיע כאשר בין שכבות סלע חדירות הנמצאות מעל לפני המים של האקוויפר הפריאטי נמצאת שכבה אטימה כמו חרסית או חואר, בעלת התפשטות מקומית מוגבלת, אשר מעליה מצטברים מים היוצרים משטח פריאטי נוסף.	אקויפר שעון	Perched horizon
	שרידות = חוסר פרוק	persistence
סוג של חומר פלסטי המשמש גם לשרוולי דיגום	Polyethylene Terephthalate Glycol =	PETG
טיפול באמצעות צמחים [הצמחים מסננים או סופחים החומרים].		Phytoremediation
מכשיר למדידת חומרים אורגניים נדיפים וחצי נדיפים בשטח	Photo Ionization Detector	PID

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

דרישת מחמצן פוטנציאלית ע"ס המזהמים בקרקע	Potential Natural Oxidant Demand	PNOD
	חומר להפתתת מים	PolyDADMAC
מזהם אורגני עמיד	Persistent Organic Pollutant	POPs
יחידת ריכוז חלקים לביליון	חל"ב	ppb
יחידת ריכוז חלקים למיליון	חל"מ	ppm
מבחינה סטטיסטית	הסתברות = סיכוי	Probabilistic
חומר פלסטי נפוץ מאד	Polyvinyl Chloride	PVC
סף ריכוז מבוסס על סיכון לערכי מזהמים	Risk Based Threshold Concentration	RBTC
ציקלוטרימתילנטריניטראמין הוא חומר נפץ [חזק] מסוג ניטרואמין, בצורתו הטהורה הוא מוצק גבישי לבן תוצרי פרוק אנאירוביים הם: MNX, DNX, TNX TNB תוצר פירוק פוטוליטי הנמצא לעיתים קרובות במי תהום.	Cyclotrimethylenetrinitramine Royal Demolition eXplosive	RDX
בקשה למידע	Request For Information	RFI
למידה של חומרים בעלי תכונות של מוצק ונוזל. קשור בזרימה ובשינוי של צורת החומר	The study of materials with both solid and fluid characteristics.	Rheological
מסמך שנוצר לפני שמכניסים תקנה חדשה של הממשלה.	Regulatory Impact Analysis	RIA
תוכנית לניהול סיכונים	Risk management program	RMP

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

הנחיה אירופאית להגבלת השימוש בחומרים מסוכנים במיוחד מתכות	Restriction Of Hazardous Substances Directive	ROHS
רדיוס ההשפעה (במיוחד למחמצנים בקרקע)	Radius Of Influence	ROI
הגורם האחראי בשטח	Responsible Part	RP
חומר פעיל שטח העוזר לפרק טיפות שומן ליותר קטנות ע"פ המים ובכך לאפשר לחיידקים שטח פנים גדול יותר העוזר להם לקבל חומרי מזון מפאזת המים ולצרוך [= לפרק] את טיפות השמן	Surface Active Agent	SAA
משקע כורכר על חרסית ימית		Saqiye
דוגמת ביקורת קרקע	Soil Blank	SB
הינו חומר מסוג SAA	Sodium Dodecyl Sulphate	SDS
קרקע מזון סינטטית לגידול מיקרואורגניזמים	synthetic medium (SM)	SM
פסולת מסוכנת בלתי פעילה יציבה	Stable Non-Reactive Hazardous Waste	SNRHW
דרישת חמצן בקרקע	Soil Oxidant Demand	SOD
מבנה נהל ביצוע תיקני	Standard Operating Procedure	SOP
אחת האפשרויות: קידוח עם גליל בדחיפה, הקרקע נאספת לתוך הגליל, הוצאת הגליל פתיחת הגליל לאורכו [כמו מכסה] וחיתוך הדוגמה בקוטר הגליל לכל אורכה – מתגלה דוגמה כמו תעלה.		Split-spoon
שיטת בדיקת חדירות	Standard Penetration Test	SPT
בוצת מטשי"ם	Sewage Sludge	SS
מוצקים מרחפים	Suspended Solids	

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

		Stable sludge
<p>בוצה מיוצבת – כאשר היחס בין מוצקים נדיפים לכלל המוצקים פחות מ- 60%</p> <p>מיצוי אדי קרקע. שם כללי לשיטות להוצאת מזהמים גזיים מהקרקע לרוב עם דחיפת אוויר לקרקע לשם הגברת הפעילות המיקרוביאלית הטבעית בקרקע המפרקת מזהמים אורגניים [לרוב תוצרי נפט]</p>	Soil Vapor Extraction	SVE
<p>חומרים אורגניים חצי נדיפים</p>	Semi Volatile Organic Compounds	SVOC
<p>סה"כ תרכובות ארומטיות</p>	Total Aromatic Compounds	TAC TACs
<p>דוגמת ביקורת מסע</p>	Travel = Trip Blank	TB
<p>מכונות מינהור לחציבת מינהרות</p>	Tunnel Boring Machine	TBM
<p>טריכלורואתילן, משתייך למשפחת מזהמים מסוג VOC</p>	Trichloroethylene	TCE
	TriChloroEthylene	TCEY
<p>טנסיומטר , מכשיר לקביעת מתח המים בקרקע [TENSION = מתח]</p>		Tensiomete
<p>רמות ארוע ברמה N, רמות תגובה [כתוצאה מארועים כימיים או סביבתיים], ככל שה N גדול יותר הארוע חומור יותר</p>		Tiers N
<p>טרי-ניטרו-טולואן הוא חומר נפץ. תוצרי פירוק בתנאים איירוביים: 2,6-DNT ו- 2,4-DNT</p>	Trinitrotoluene – 2,4,6	TNT
<p>סה"כ חמצן נידרש . מדד עקיף לכמות החומר האורגני הניתן לפרוק ביולוגי או כימי.</p>	Total Oxygen Demand	TOD
<p>סה"כ פחמימנים שמקורם בדלקים</p>	Total Petroleum Hydrocarbons	TPH
<p>סה"כ פחמימנים שמקורם בדלקים מושבים</p>	Total Recoverable Hydrocarbons	TRPH

מילון מתעדכן למונחים במדעי הסביבה של חברת איזיטופ בע"מ

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

רמות סף המייצגות את הריכוז הנמוך ביותר של מזהמים בו עלול להיות צורך לנקוט בפעולות שיקום .	Threshold Trigger Levels	TTLs
סה"כ פחמימנים נדיפים בקבוצת C ₅ –C ₁₀	Total Volatile Hydrocarbons (C5-C10)	TVHC
תופעה של חדירת גזים למבנים. מתרחשת כאשר כימיקלים נדיפים מזהום במי תהום או קרקע, חודרים למבנה סמוך.		Vapor intrusion
חומרים אורגניים נדיפים	Volatile Organic Compounds	VOC
קרטיון לקבלת פסולת	Waste Acceptance Criteria	WAS
פסולת מוצרי חשמל ואלקטרוניקה	Waste Electrical and Electronic Equipment	WEEE
ברזל 0 ערכי	Zero Valent Iron	ZVI
תרשים מבנה אירגוני		אורגניגרמה
פחם אנטרציט לסינון מים. Carbocite האנטרציט הוא סוג של פחם ביטומני חזק במיוחד הנחצב במכרות ממעמקי האדמה מיובא לארץ, 80% פחם. שם מסחרי		אנטרציט
לפני מסנני פחם פעיל, לפני אוסמוזה הפוכה, אינו משאיר שאריות סיליקה הפוגעות בממברנות של RO		Carbocite
אתר סילוק לשעת חירום		אס"ח
אתר סילוק מקומי		אס"מ
אתר סילוק זמני		אסמ"ז
אתר סילוק פסולת מרכזי		אסמ"ר
אקוויפר פריאטי	אקוויפר המוגבל מלמטה ע"י שכבה אטימה אך אינו מוגבל בה מלמעלה	

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

תצורה או שיכבה שלמרות שהיא נקבובית [פורוזית] ויכולה לספוח מים באיטיות אינה יכולה להוליך המים במהירות מספקת – שיכבה שאינה מוליכה מים		אקוילוד
סלעים נקבוביים בהם חלחול מים גבוה /לדוגמה: אבן חול, גיר, דולומיט, טופים, חלוקים		אקויפריים
סלעים אטימים יחסית לחלחול מים. לדוגמה: חרסית חואר, פצלים, קרטון, חמרה		אקויקלודיים
	1000 מ"ר	דונם
דלק מטוסים		דס"ל
	המשרד להגנת הסביבה	המלהג"ס
	יון של PO_4^{-3}	זרחה = פוספט
	חומר מלוכד המתנהג כגוש	חומר קוהזיבי
	ייצוב מיצוק	י"מ
	לשיווי משקל	לש"מ
מיליגרם לליטר	mg/L	מג"ל
	מתקן טיפול בשפכי בע"ח	מטב"ח
	מוצר לא מתאים	מל"מ
	מנהל עבודה	מנה"ע
משאבה המספקת דלקים למכוניות בתחנות דלק		מנפקה
מפלס פליטות לסביבה	Pollutants Release and Transfer Register	מפל"ס = PRTR
מיקרו גרם לליטר	µg/L	מקג"ל
מערכת תחבורה עתירת נוסעים		מתע"ן
= קרוסין		נפט

מילון מתעדכן למונחים במדעי הסביבה של חברת איזיטופ בע"מ

פירוש בעברית

פירוש באנגלית

ראשי תיבות

מונחים

סד"ג	סדר גודל	סדר גודל
פיאזומטר	"צינור מחורר, המצוי בקידוח צר קוטר, המשמש לניטור דליפות דלק ממיתקן"	
פמ"א	פיתוח משאבי אנרגיה בע"מ,	
פת"מ	פסולת תעשיתית מאושרת = [בעבר] פסולת אפורה = פסולת בסיכון נמוך	
צמ"ה	ציוד מכני הנדסי	
קב"מ	קבלן משנה	
קרקעות סייניות	= קרקעות המורכבות מ: חול, סילט וחרסית	
רט"ג	רשות הטבע והגנים הלאומיים	
שח"מ	שיטת חישוב מטבית	
תח"מ	תוכניות מקומיות	
Transfer Station	תחנת מעבר	
תל"מ	תהליך לא מתאים	
תמ"א	תוכנית מתאר ארצית	
תש"ן	תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	
תת"ק	תת-קרקעי	
<u>אוריאה</u>	שתנן בעברית, תרכובת המצויה בשתן בע"ח אך גם ליצרה באופן כימי.	

מילון מתעדכן למונחים במדעי הסביבה של חברת איזיטופ בע"מ